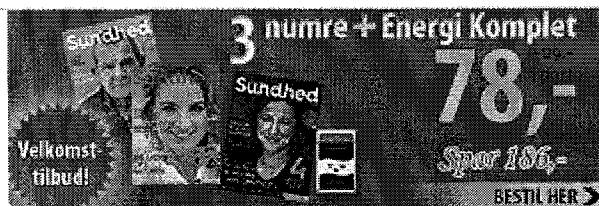

Websitet anvender cookies til statistik. Denne information deles med tredjepart. [Læs mere...](#)

OK

NYHED / 4. AUG 2014

Nanna Skytt er en af de yngre læger, der er blevet kaldt til kammeratlig samtale af ledelsen efter at have ytret sig til medierne. Foto: Sarah Benter

„Vi skal jo bare snakke...”

FOKUS

Del

Sådan lød det, da to yngre læger uafhængigt af hinanden blev kaldt til møde hos direktionen, efter at de havde ytret sig om konsekvenserne af 1813-ordningen for patienterne på Hvidovre Hospitals børneafdeling. Begge oplevede de, at ledelsen forsøgte at give dem mundkurv på. ”De to læger har fulgt såvel de skrevne som uskrevne regler til punkt og prikke”, siger Yngre Lægers formand. Hospitalsdirektøren mener blot, han har brugt sin legitime ret til at vide, hvad der bliver sagt.

Dato	Forfattere	0
4. Aug 2014	Journalist Dorte R. Jungersen, dorte.r.jungersen@gmail.com	

Marie-Louise von Linstow, afdelingslæge på Hvidovre Hospitals børneafdeling, modtager en sen fredag eftermiddag i marts en mail, hvori hospitalets direktør beder hende om at indfinde sig til samtale på hans kontor mandag morgen kl. 9.

Baggrunden er, at Marie-Louise von Linstow har taget initiativ til at skrive et brev til regionsrådets formand, Sophie Hæstorp Andersen (S), der i pressen ad flere omgange har opfordret læger til at kontakte hende vedrørende uheldige konsekvenser af den delvist sygeplejerskebetjente 1813-ordning, som trådte i kraft ved årsskiftet.

Marie-Louise von Linstow redegør i brevet for 1813-ordningens konsekvenser for Børnemodtagelsen på Hvidovre Hospital. Således dokumenteres det, at afdelingen i årets første uger gennemsnitligt modtog 36 procent flere børn og om natten 84 procent flere børn end i samme periode de to foregående år.

I brevet hedder det bl.a.: "Mange familier venter nu op til fem timer for at se en læge i 10 minutter (...) Vi er løbende i dialog med ledelsen, som gør hvad de kan for at afhjælpe de kaotiske tilstande."

Efterfølgende orienterer hun sin nærmeste leder om det brev, hun endnu ikke har afsendt. Indkaldelsen til mødet mandag morgen lander i Marie-Louise von Linstows indbakke, efter hun har forladt sin arbejdsplads.

Det var en ubehagelig oplevelse, og ja, jeg føler, at det var et forsøg på at give mig mundkurv på. Mine kolleger på afdelingen synes, at det var godt gået, og jeg vil gøre det igen, såfremt jeg kan se, at noget er til ugunst for patienterne - jeg kan ikke stiltiende se til, at de kommer i klemme. Marie-Louise von Linstow, afdelingslæge på Hvidovre Hospitals børneafdeling.

Marie-Louise von Linstow, afdelingslæge på Hvidovre Hospitals børneafdeling

"Jeg bliver ringet op af tillidsrepræsentanten, der fortæller mig, at jeg er indkaldt til møde. Havde hun ikke ringet, havde jeg næppe set mailen denne weekend. Jeg bruger hele lørdagen på at søge juridisk assistance og på at forberede mig til det meget kort varslede møde.

Jeg var målløs. Jeg havde jo blot taget initiativ til det, som Sophie Hæstorp efterlyser i debatten, nemlig dialog med læger. Jeg havde orienteret den ledende overlæge. Det var ikke min opfattelse, at det problem, jeg påpegede, lod sig løse lokalt. Og der var ikke ansats til kritik af hverken afdelingsledelsen eller direktionen."

"Jeg vil gøre det igen"

Kl. 9 mandag morgen møder Marie-Louise von Linstow sammen med en tillidsrepræsentant (TR) og en jurist fra Yngre Læger op på direktionskontoret.

"Hospitalsdirektøren siger til mig under mødet, der varer ca. en time, at han finder det uacceptabelt, at hans ansatte henvender sig til regionsrådsformanden. Al kommunikation bør ifølge ham foregå via TR-systemet. Men det er der ikke noget regelsæt om. Og det vil jo afholde andre fra at ytre sig. Derudover er han uenig i brevet indhold. Herunder i nogle af de tal, der fremgår af brevet. Men tallene er ikke endeligt faktatjekket fra min side - det er jo netop blot udkastet til et brev."

"Det var en ubehagelig oplevelse, og ja, jeg føler, at det var et forsøg på at give mig mundkurv på. Mine kolleger på afdelingen synes, at det var godt gået, og jeg vil gøre det igen, såfremt jeg kan se, at noget er til ugunst for patienterne - jeg kan ikke

stiltiende se til, at de kommer i klemme. Det er min ret og min pligt at gøre opmærksom herpå - såvel som læge som privatperson. Men jeg vil en anden gang sørge for at have en mere direkte dialog med min nærmeste leder. For selv om den ledende overlæges udtrykte holdning er, at vi naturligvis altid må udtale os, var det jo i den aktuelle sag en sandhed med stærke modifikationer."

I brevet, som senere blev afsendt med 47 lægeunderskrifter ud af 55 mulige, opfordres der til, at regionen evaluerer 1813-ordningen hurtigst muligt. Efterfølgende har der været afholdt møde mellem repræsentanter fra børneafdelingerne på Region Hovedstadens hospitaler og regionen.

"Usympatisk pressionsmiddel"

En måned senere, i april, mens debatten om 1813 fortsat er i kog - bliver I-læge Nanna Skytt på samme afdeling kontaktet af den ledende overlæge, der spørger, om hun som TR vil deltage i et interview med TV2 Lorry.

Nanna Skytt er en af flere yngre læger, der oplever deres arbejdsplads som "rent kaos."

"Det er mit indtryk, at min egen ledelse tager vores opråb til sig, selvom de også er bundet på hænder og fødder," fortæller Nanna Skytt.

"Jeg bliver bedt om at tale med en medarbejder fra presseafdelingen, hvis råd jeg dog ikke gør brug af, idet de mere har karakter af skræmmekampagne. Hun siger bl.a., at hun har haft flere grædende tillidsrepræsentanter på sit kontor efter et interview med netop Lorry. Hun siger, at jeg skal tænke på konsekvenserne af mine ord. Især skal jeg være opmærksom på, at forældre kan blive utrygge ved at få deres børn indlagt på afdelingen, hvis jeg går for hårdt til den med min kritik. 'Og det er du vel ikke interesseret i', siger hun."

På trods af at Nanna Skytt er blevet opfordret til at stille op til interviewet af den ledende overlæge, bliver hun dagen efter indslaget i TV2 Lorry bedt om at kontakte hospitalsdirektøren.

"Han ønsker et møde med mig angående min håndtering af pressen. Mere får jeg ikke at vide. Han ser ikke nogen grund til, at jeg ønsker Yngre Læger med til min samtale. Vi skal 'jo bare snakke...'"

I ugen op til mødet bringer Politiken en artikel, hvor avisen rapporterer fra en børnelæges arbejdsdag på Hvidovre Hospital. Overskriften lyder: "Ung læge: 'Man er nødt til at sortere råbene fra'. Den unge læge er Nanna Skytt.

"Artiklen er clearet med den ledende overlæge men har ikke været igennem presseafdelingen. Det kommer bag på mig, at det blev en forsidehistorie, og jeg er derfor meget nervøs for mit møde med direktionen.

Jeg har Camilla Rathcke (Yngre Lægers formand, red.) med mig til mødet, hvor direktionen nu ønsker at tale med mig om avisartiklen og virker til at have glemt, hvorfor de i første omgang har indkaldt mig til samtale. Dette oplever jeg som både frustrerende og uprofessionelt."

Nanna Skytt mener, hun er kommet godt ud på den anden side og har fået god støtte af såvel sin fagforening som af lægerne på afdelingen.

"Men mens jeg stod midt i det, havde jeg det frygteligt. Jeg var bange for min fremtidige karriere og bange for, at jeg havde overskredet mine beføjelser trods min funktion som TR og til trods for, at alt havde været clearet med min ledelse.

Det er noget decideret fis, når direktionen siger, at "det jo bare er for at snakke". For mig at se er det at blive kaldt til samtale et pressionsmiddel, der bruges på en usympatisk måde. Man bliver som yngre læge rigtig bange og tør umiddelbart ikke stå frem igen.

Jeg har skullet sunde mig oven på denne omgang men vil helt sikkert kæmpe videre og råbe op, hvis det igen bliver nødvendigt. Også selv om jeg dengang i april sagde, at intet er det værd!"

Mundkurv eller ej

Formand for Yngre Læger, Camilla Rathcke, tøver ikke på spørgsmålet, om Marie-Louise von Linstows og Nanna Skytts ytringsfrihed er forsøgt knægtet.

"Ja, der har helt klart været forsøg på at give dem mundkurv på. Og det selv om de har fulgt såvel de skrevne som uskrevne regler til punkt og prikke. Ingen af dem har handlet i ond tro eller har været ude på at skade deres arbejdsplads. Snarere tværtimod.

Vi siger til vores medlemmer, at de ikke blot har ret, men også pligt til at udtale sig til gavn for patienternes sikkerhed. Vi anbefaler, at man i første omgang konfronterer afdelingsledelsen med eventuel kritik, fordi det er i alles interesse at søge den løsningsorienterede vej og for at undgå, at man kommer til at bralre op i pressen på et uoplyst grundlag. Og det har lægerne til fulde levet op til i de to sager. Men vores erfaring er desværre, at vi i Region Hovedstaden har at gøre med en region, der generelt gerne vil regulere og kontrollere, hvad de ansatte ytrer sig om" siger Camilla Rathcke.

Torben Ø. Pedersen, direktør på Hvidovre Hospital, afviser, at der i de to forløb har været forsøg på at begrænse de to lægers ret til at ytre sig.

"Der var ikke tale om en tjenstlig samtale. I den ene sag havde jeg overset, at regionsrådsformanden selv havde opfordret læger til at skrive til hende. Men jeg har et legitimt behov for at vide, hvad indholdet af en kritik er, og hvad mine medarbejdere måtte videregive til mine chefer. I den anden sag var det en fejl, at Politiken overhovedet fik mulighed for at følge en læge rundt på afdelingen. Det er noget vi – af hensyn til patienterne – ikke tillader.

"Bland jer noget mere, læger"!

Per Christiansen er regionsdirektør i Region Nordjylland, hvis nye ledelsesstruktur ad flere omgange har været udsat for lægelig kritik i Ugeskrif for Læger. Ledelsesmodellen blev bl.a. stemplet som 'makværk' af den daværende formand for Overlægerådet på Aalborg Universitetshospital.

"Noget af kritikken gik på, at vi ville nedlægge specialerne - det ville og vil vi ikke. Og der kan man jo godt blive irriteret over, at den misopfattelse måske har fået nogen til at vælge Nordjylland fra, fordi de har været bange for, at vi var ude på at sætte fagligheden over styr. Omvendt har debatten jo også betydet, at mange synes, at den ledelsesmodel vi har valgt, er spændende, og vi er blevet inviteret rundt i landet for at fortælle om den. Ligesom debatten har ført til, at vi har fået en særdeles god dialog med overlægerne", siger Per Christiansen, der slår fast, at der ikke er foretaget sanktioner af nogen art overfor læger, der har ytret sig i såvel den konkrete eller tilsvarende sager.

Ifølge Per Christiansen er problemet ikke, at der er forsøg på at stække lægernes ytringsfrihed, men snarere at læger generelt ytrer sig for sparsomt.

Jo, det kan da godt være, at det kan opleves som voldsomt at blive indkaldt til samtale, men det må man kunne klare – især som TR. Dertil kommer, at der i begge tilfælde var tale om nye folk. Og jeg ville sikre - også af hensyn til dem selv - at de omgik sandheden nøjagtigt. Det er man forpligtet til.”

”Folk tør ikke sige noget i region Hovedstaden”

Region Hovedstaden har som den første region i landet besluttet at indføre en whistleblowerordning, hvor medarbejdere anonymt kan gøre opmærksom på uregelmæssigheder og kritisable forhold på deres arbejdsplads.

Det radikale medlem af regionsrådet, Charlotte Fischer, har været bannerfører for ordningen.

”Jeg oplever, at der i Region Hovedstaden har udviklet sig en lukket, smårepressiv kultur. Folk tør ikke sige noget. Og de må ikke have direkte kontakt til os politikere.

Det er principielt godt at medarbejderne trygt kan henvende sig, uagtet at der er et TR-system - det er ikke altid tilstrækkeligt. Uagtet at der er tale om en god eller dårlig kultur på den enkelte arbejdsplads. Og uagtet om man på den pågældende arbejdsplads bryster sig af, at der er højt til loftet.

Organisationer bygger på mennesker, og en whistleblowerordning vil være en sikkerhedsventil på den arbejdsplads, hvor der kommer en ny leder, der ikke hylder den fornødne grad af åbenhed.

Vi sikrer os mod, at ting skrider, og at ingen får råbt vagt i gevær i tide. Jeg er således sikker på, at en whistleblowerordning ville have fanget den overmedicinering, der fandt sted indenfor psykiatrien i Region Hovedstaden,” siger Charlotte Fischer, der understreger, at det, medarbejderne skal kunne 'fløjte' om, skal være konkret og ikke "småfnidder".

Den konkrete udformning af whistleblowerordningen vil tidligst være på plads i efteråret.

Ser man på gældende love og vejledninger, er der vide muligheder for, at læger kan ytre sig om forhold, de finder kritisable, i hvert fald på papiret (se boks).

Med adresse til de regioner, der mener, at man ikke som menig medarbejder må kontakte regionspolitikerne direkte, siger lektor i forvaltningsret på Aalborg Universitet, Sten Bønsing:

"I stedet for at holde sig tilbage, bør læger i højere grad blande sig. Især i sager, hvor de kan bidrage til at højne oplysningen om dette eller hint - det er ikke forbudt. Der burde være flere som Torben Mogensen," siger Per Christiansen (Torben Mogensen er lægelig vicedirektør på Hvidovre Hospital, og har bl.a. udtrykt forundring over, at yngre læger føler sig pressede, red.).

”Der gives ingen garantier”

Anders Krog Vistisen er formand for Yngre Læger i Nordjylland. Han og fællestillidsrepræsentanterne bliver ofte kontaktet af lokale medier om mere eller mindre aktuelle sager.

"Oftest giver vi ledelserne mulighed for at kommentere sagen til os, inden vi udtaler os. Det er ment som et hensyn til det gode fremadrettede samarbejde.

Omvendt giver det også en betydelig risiko for, at ledelser på alle niveauer ikke respekterer vores indflydelse og evner i debatten, så det er en svær balance".

"Det er noget vrøvl. Det kan måske være upraktisk, og politikerne kan sige fra, men man kan ikke forbyde fx læger at kontakte politikerne. Der er ikke juridisk belæg for, at man skal følge en bestemt kommandovej," siger Sten Bønsing.

Om den ulovsbestemte loyalitetsforpligtelse, som kan betyde, at læger afstår fra at ytre sig, siger Sten Bønsing:

"Den betyder ikke noget i sammenhæng med ytringsfriheden. Ytringsfriheden vinder altid."

BLAD NUMMER:
16/2014

Yngre Læger

Del

**Kommentarer er kun
synlige for medlemmer af
Lægeforeningen**